

Slovník pojmů

Akontace- zálohová úhrada, částečné placení předem. Tento pojem se nejčastěji využívá u leasingu nebo splátkového prodeje, kdy klient nemá na nákup dostatečné finanční prostředky.

Anuita- pravidelná splátka k úhradě dlouhodobého dluhu skládající se z pevně stanovené vlastní splátky jistiny a úroků. V průběhu splácení zůstává výše anuitní splátky stejná, ale mění se poměr jistiny a úroků. Na začátku splácení tvoří úrok významnou část, ale postupně se neustále snižuje.

Bonita- schopnost klienta splácet požadovaný úvěr- tedy jeho schopnost splácet řádně a včas závazky.

Debetní karta- debetní karta je vždy vázaná k běžnému bankovnímu účtu. Prostřednictvím debetní karty můžeme používat své vlastní peníze až do výše zůstatku tohoto účtu. Debetní karta přímo umožňuje provádět finanční operace jako výběr peněz v hotovosti, bezhotovostní platby atd. Tento pojem je často zaměňován s kreditní kartou-viz. níže.

Dispoziční právo- právo, kdy má dotyčný přístup k bankovnímu účtu, ale není jeho vlastníkem.

Dlužník- subjekt, který si od jiného subjektu (věřitele) vypůjčil peníze a zavázal se poskytnutou půjčku splatit a to včetně případné domluvené odměny.

Exekuce- vynucení povinnosti, kterou povinný (dlužník nesplnil) dobrovolně. Jde o krajní možnost, jak řešit nesplácený úvěr, pokud klient odmítá splácet závazky ze smlouvy a nehodlá s bankou hledat řešení. Zahájit lze exekuci pouze na základě vykonatelného rozhodnutí soudu či orgánu státní správy, rozhodčího nálezu nebo notářského zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti. Nejčastěji se provádí prodejem zastavené nemovitosti, srážkami ze mzdy či příkázáním pohledávky z účtu povinného.

Fixní úroková sazba- sazba stanovená jako neměnná během celého úvěrového vztahu nebo na předem dohodnutý časový úsek.

Finanční leasing- finanční produkt, kterým je možné financovat většinou pořízení movité věci. Financovaný předmět je po celou dobu splácení majetkem leasingové společnosti a teprve až na konci leasingu přechází vlastnictví na zákazníka, což výrazně snižuje riziko leasingové společnosti.

Hypoteční úvěr- půjčka zajištěná zástavou nemovitosti. Nejčastěji je využit k nákupu nemovitosti za účelem bydlení či pronájmu (účelová hypotéka). Méně běžné je poskytnutí nemovitosti jako záruky za půjčku neúčelovou, často označovanou jako americká hypotéka. Úvěr se splácí pravidelnými měsíčními splátkami.

Insolvence- forma úpadku- insolvence je neschopnost dlužníka splácet své závazky. Dlužníkem může být jak soukromá osoba, tak podnikatel nebo firma. Rozdíl mezi exekucí a insolvenčí spočívá v tom, že exekuce kryje pohledávky pouze jednoho věřitele, zatímco insolvence pohledávky všech věřitelů.

Insolvenční řízení- je soudem řízený proces upravený v zákoně č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, který řeší úpadek dlužníka a zároveň způsob jeho řešení (konkurs, reorganizace nebo oddlužení). Cílem insolvenčního řízení je, aby dlužníkovi věřitelé dostali zaplacenou co nejvyšší část svých pohledávek a současně, aby byli všichni uspokojeni poměrně.

Jistina- nominální částka poskytnutého úvěru neboli nesplacená část poskytnutého úvěru, ze které se počítají úroky.

Konkurz- způsob řešení majetkového úpadku, předlužení fyzické nebo i právnické osoby, či už podnikající nebo nepodnikající. Jde o speciální druh soudního řízení, při němž je zpeněžen majetek dlužníka a výtěžek je poměrně rozdělen k uspokojení zjištěných pohledávek věřitelů.

Kontokorent- krátkodobý úvěr, který banka poskytuje jako doplněk k běžnému účtu. Klient díky němu může na účtu v povoleném rámci přečerpat limit vlastních prostředků a jít tak do minusu.

Kreditní karta- kreditní karta je platební karta spojená s revolvingovým úvěrem, tedy úvěrem, který držitel karty může postupně splácet a zároveň dále čerpat. Kreditní karty mají vlastní úvěrový účet a peníze klient bance splácí dle dohodnutých pravidel. Lze ji provozovat i bez běžného účtu. Kreditní karty dnes vydávají především finanční instituce, v první řadě banky.

Moratorium- poskytuje možnost dlužníkovi, který je podnikatelem, aby si uspořádal své majetkové poměry před tím než insolvenční soud rozhodne o jeho úpadku. Po dobu moratoria totiž soud nemůže vydat rozhodnutí o úpadku – nebo před tím, než je insolvenční řízení zahájeno. Návrh na moratorium může podat pouze dlužník.

Reorganizace- sanační způsob řešení úpadku, při němž je zachován provoz dlužníkovyho podniku a jsou uskutečňována ozdravná opatření. Je určen pro fyzické i právnické osoby, které musí být podnikateli. Reorganizace je přípustná, pokud celkový roční úhrn čistého obratu dlužníka podle zvláštního právního předpisu za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 50000000 Kč, nebo dlužník zaměstnává alespoň 50 zaměstnanců. Při reorganizaci jsou obvykle pohledávky věřitelů uspokojovány průběžně.

Revolvingový úvěr- krátkodobý úvěr s možností obnovování. Z hlediska úvěru funguje obdobně jako úvěr z kontokorentního účtu, na rozdíl od něj je ale účelový a nezávislý na konkrétním běžném účtu. Pokud zákazník splatí část dlužné částky, může si za předpokladu dodržení podmínek úvěrové smlouvy

opět půjčit znovu až do výše úvěrového rámce. Díky účelovosti bývá úroková míra výrazně nižší než u úvěru kontokorentního.

RPSN- roční procentní sazba nákladů – udává procentuální podíl z dlužné částky, které musí spotřebitel zaplatit během období jednoho roku v souvislosti s veškerými náklady spojenými se správou a čerpáním úvěru. Údaj má spotřebiteli lépe vyhodnotit výhodnost spotřebitelského úvěru.

Ručitel- ten, kdo se zaváže splácet závazek dlužníka, pokud není dlužník schopen splácet sám.

Spoludlužník- ten, kdo se zaváže, že s dlužníkem bude platit rukou společnou a nerozdílnou až 100% výše dluhu. Má stejné postavení jako „dlužník“. Věřitel může veškeré plnění požadovat po spoludlužníkovi, aniž by musel věřitele být jen vyzvat k plnění (jako je tomu u ručitele).

Oddlužení- oddlužení nebo též osobní bankrot znamená osvobození dlužníka od placení části jeho dluhů pod dohledem soudu. Oddlužení je soudní proces v rámci tzv. insolvenčního řízení. Je postaveno na principu sjednocení všech závazků dlužníka do jednoho závazku, který splácí v jedné stanovené splátce. Oddlužení je primárně určeno fyzickým osobám nepodnikatelům. Je možné oddlužit i fyzické osoby podnikatele nebo právnické osoby nepovažované za podnikatele, pokud nemají dluhy z podnikání.

Překlenovací úvěr- speciální typ úvěru, který stavební spořitelna poskytuje svým účastníkům, kteří potřebují získat prostředky pro financování bytových potřeb dříve než splní podmínky pro přidělení cílové částky a získání úvěru ze stavebního spoření. Klient splácí úroky z výše meziúvěru (ale nesplácí jistinu) a dále dospořuje, aby splnil podmínku naspoření určitého procenta vlastních prostředků z cílové částky a byl mu přidělen úvěr ze stavebního spoření.

Platební rozkaz- forma zkráceného řízení. Soud ho může vydat i bez výslovné žádosti žalobce a bez slyšení žalovaného v případě, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. V platebním rozkazu žalovanému soud uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil uplatněnou pohledávku a náklady řízení, nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který platební rozkaz vydal.

Věřitel- ten, kdo půjčuje (dlužníkovi).

Zákonný zástupce- osoba oprávněna jednat za osobu, která není plně způsobilá k právním úkonům.

Zástava- majetek sloužící jako záruka pro případ nesplacení dluhu.

Zástavce- ten, kdo zastaví svůj majetek jako záruku pro případ nesplacení dluhu (majitel zástavy).

Zástavní věřitel- věřitel, který přijal zástavu od zástavce na zajištění dluhu.